

Súd: Mestský súd Košice
Spisová značka: 80P/61/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7123216656
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Macalová
ECLI: ECLI:SK:MSKE:2023:7123216656.2

Uznesenie

Mestský súd Košice v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté deti: Q. Z., K.. XX.X.XXXX, Q. Z., K.. X.X.XXXX, W. Z., K.. XX.X.XXXX, t. č. v Centre pre deti a rodiny S. K. B., Q. XX U., S., zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Košice, Staničné námestie 9, Košice, deti rodičov: matky X. P., K.. X.X.XXXX, trvale bytom Z. XX, S., t. č. bytom H. X/BXXX, XXXX F., Belgicko a otca Q. Z., K.. XX.X.XXXX, trvale bytom Z. XX, S., v konaní o návrhu J. Z., K.. XX.X.XXXX, trvale bytom Z. X, S. a Ž. Z., K.. X.XX.XXXX, trvale bytom Z. X, S. na zverenie maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti a o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia takto

rozhodol:

Nariaďuje neodkladné opatrenie:

I. U k l a d á Centru pre deti a rodiny S. K. B., Q. XX, XXX XX S. odovzdať maloleté deti Q. Z., K.. XX.X.XXXX, Q. Z., K.. X.X.XXXX, U. W. Z., K.. XX.X.XXXX, do dočasnej starostlivosti J. Z., K.. XX.X.XXXX U. Ž. Z., K.. X.XX.XXXX.

II. Navrhovatelia sú o p r á v n e n í a p o v i n n í sa o maloleté deti osobne starať, zastupovať ich a spravovať ich majetok v bežných veciach, a to až do právoplatného rozhodnutia súdu vo veci samej.

III. Navrhovateľom u k l a d á bezodkladne oznámiť súdu zmenu pomerov alebo odpadnutie dôvodov, pre ktoré bolo toto neodkladné opatrenie nariadené.

IV. Toto neodkladné opatrenie bude trvať do právoplatného skončenia konania vedeného pred Mestským súdom Košice pod sp. zn: 80P/61/2023.

o d ō v o d n e n i e :

1. Návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 27.9.2023 navrhovatelia žiadali, aby súd neodkladným opatrením nariadil Centru pre deti a rodiny S. K. B. odovzdať maloleté deti do dočasnej osobnej starostlivosti navrhovateľov. Zároveň podali aj návrh vo veci samej, ktorým žiadali zveriť maloleté deti do náhradnej osobnej starostlivosti. Uviedli, že maloleté deti Q., Q. U. W. Z. boli neodkladným opatrením sp. zn. 80P/11/2023 zo dňa 6.7.2023 dočasne zverené do starostlivosti Centra pre deti a rodiny S. K. B., Q. XXA, S.. Matka maloletých detí je sestrou navrhovateľky a otec je brat navrhovateľa. S deťmi sú v kontakte od ich narodenia. Maloleté deti vyrastali popri ich vlastných deťoch, denne sa stretávali. Podieľali sa na ich výchove a zabezpečovali potreby detí ako aj stravu, ošatenie a iné výdavky. Situácia s deťmi sa zhoršila, keď ich matka opustila spoločnú domácnosť a odišla do Belgicka. O deti sa od toho času začala starať ich sestra A., ktorá ich výchovu nezvládala. Deti neplnili riadne školskú dochádzku a preto boli umiestnené do Centra pre deti a rodiny S. K. B.. Situácia s deťmi ich veľmi trápi nakoľko majú medzi sebou vybudované pevné citové a rodinné vzťahy. Preto sa rozhodli podať návrh na ich zverenie do náhradnej osobnej starostlivosti. Správanie detí sa po umiestnení v centre zmenilo, sú veľmi smutné a nešťastné. Denne sa s nimi kontaktujú cez sociálne siete, navštevujú ich a v poslednom období boli uvoľnené zo zariadenia k nim na pobyt. Deťom dokážu zabezpečiť potrebnú starostlivosť, chcú ich

zapísať do novej školy. Spolu s návrhom doručili súdu v kópii rodné listy maloletých detí, zmluvu o nájme sociálneho bytu, potvrdenie o príjme, žiadosť o preradenie žiaka na inú školu, výpisy z registra trestov, potvrdenia o zdravotnom stave.

2. Na výzvu súdu doručil dňa 4.10.2023 správu Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Košice (ďalej aj „úrad“), v ktorej uvádza, že maloleté deti Q. Z., K.. XX.X.XXXX, Q. Z., K.. X.X.XXXX U. W.K. Z., K.. XX.X.XXXX boli na základe Uznesenia Mestského súdu Košice zo dňa 6.7.2023, sp. zn. 80P/11/2023 neodkladným opatrením umiestnené do starostlivosti Centra pre deti a rodiny S. K. B.. Dňa 19.9.2023 bola zvolaná prípadová konferencia, ktorej sa zúčastnilo Centrum pre deti a rodiny S. K. B., navrhovatelia a maloleté deti Q., Q. U. W.. Navrhovatelia na prípadovej konferencii uviedli, že majú záujem o prevzatie detí do ich náhradnej osobnej starostlivosti, keďže je medzi nimi vytvorená citová väzba, navzájom sa dobre poznajú a rozumejú si. Deti súhlasili s tým, aby boli v starostlivosti svojho strýka J. a tety Ž.. Mal. W. U. Q. súhlasili aj so zmenou školy s tým, že si budú plniť povinnú školskú dochádzku a navrhovateľov budú rešpektovať. Dňa 20.9.2023 úrad vykonával šetrenie v domácnosti navrhovateľov, ktorí žijú v trojizbovom byte na Z. ulici č. X v S.. Byt je plne zariadený, hygiena domácnosti bola v čase šetrenia na dobrej úrovni. Navrhovatelia majú v osobnej starostlivosti dve mal. deti a to dvojčatá J. a Ž., K.. XX.X.XXXX, ktoré navštevujú základnú školu. Navrhovateľ bol zvolený do funkcie poslancu mestského zastupiteľstva v rámci mestskej časti S. - J. H., zároveň vykonáva aj asistenčnú službu a spolu s manželkou zabezpečujú osobnú starostlivosť o vlastné deti a deti zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Príjem navrhovateľov pozostáva z príspevku na výkon osobnej asistencie vo výške 1 650€, príspevky v náhradnej osobnej starostlivosti vo výške cca 1 200€ a rodinné prídavky na 4 mal. deti vo výške 240 €. Navrhovatelia vykonávajú aj náhradnú osobnú starostlivosť dvom maloletým deťom Q. P. U. S. P.. Výdavky rodiny tvorí nájom vo výške 50€, plyn 64€, elektrina 80€, voda 36€, internet 20€. Na stravu a ošatenie rodina uhrádza mesačne cca 1500€. Navrhovatelia obývajú spáľňu, jedna izba je zariadená pre chlapcov a ďalšia izba v domácnosti slúži ako detská izba pre dievčatá. V byte je dostatok priestoru, každý má svoje lôžko a priestor na odpočinok. Mal. deti sa nachádzajú odo dňa 29.9.2023 na povolenom pobyte v domácnosti navrhovateľov. Mal. W. a Q. boli preradení na Základnú školu F. X. S.. Mal. Q. navštevuje W. U., S. v odbore J.. Matka detí sa naďalej zdržiava v zahraničí, kde pracuje cca od januára 2022 a deti kontaktuje prostredníctvom sociálnych sietí. Podľa vyjadrení centra matka v septembri 2023 pricestovala na Slovensko, stretla sa len s mal. Q. a centru uviedla, že súhlasí so zverením mal. detí do náhradnej osobnej starostlivosti. Otec detí sa naďalej zdržiava na adrese Z. XX, S. a na jeho strane sa sociálna situácia nezmenila. Aj napriek výzvam a motivovaní zo strany úradu je otec naďalej dobrovoľne a dlhodobo nezamestnaný, nie je zaradený v evidencii uchádzačov o zamestnanie, nepoberá žiadnu štátnu sociálnu dávku a nemá žiadny príjem. Rodičia prejavujú o mal. deti len formálny záujem. Otec mal. detí si doposiaľ neupravil svoje pomery a neprejavil záujem o prevzatie mal. detí do jeho starostlivosti. Vzhľadom na uvedené skutočnosti aj na prejavenu vôľu mal. detí úrad odporučil návrhu na vydanie neodkladného opatrenia a návrhu na zverenie mal. detí do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľov vyhovieť, nakoľko to je v záujme a prospech mal. detí.

3. Podľa čl. 11 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len C.m.p.) súd postupuje a rozhoduje v súlade s platnými a účinnými právnymi predpismi pri zohľadnení ich vzájomného vzťahu a v súlade so základnými princípmi tohto zákona.

4. Podľa ust. § 1 C.m.p. podľa tohto zákona súdy prejednávajú a rozhodujú veci ustanovené v tomto zákone.

5. Podľa ust. § 2 ods. 1 a 2 C.m.p. na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. Na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania (ďalej len "účastník") a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak.

6. Podľa ust. § 360 ods. 1, 2 C.m.p. neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu. Ak súd nariadi neodkladné opatrenie bez návrhu pred začatím konania vo veci samej, začne konanie vo veci samej alebo poučí účastníkov o možnosti podať návrh na začatie konania vo veci samej.

7. Podľa § 363 C.m.p. súd môže aj bez návrhu zrušiť nariadené neodkladné opatrenie, ak sa zmenia pomery alebo ak odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

8. Podľa § 367 C.m.p. neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého dočasne pri sebe, maloletého dočasne odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti. Ak súd neodkladným opatrením nariadi odovzdanie maloletého do starostlivosti zariadenia na výkon rozhodnutia súdu, určí zároveň čas trvania neodkladného opatrenia, a to najdlhšie na šesť mesiacov. O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví. Uznesenie o nariadení neodkladného

opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené. Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia súd môže doručiť účastníkom až pri uskutočnení jeho výkonu, ak je predpoklad, že by bol výkon rozhodnutia inak zmarený. Účastníkom, ktorí neboli prítomní pri výkone uznesenia, doručí súd uznesenie spolu so zápisnicou o priebehu výkonu dodatočne. Ak do šiestich mesiacov od nariadenia neodkladného opatrenia nebol podaný návrh na začatie konania vo veci samej a súd zistí, že existujú dôvody pre ďalšie zotrvanie maloletého v náhradnej starostlivosti, začne konanie vo veci samej aj bez návrhu. Súd zruší neodkladné opatrenie, ak sa zmenia pomery alebo ak odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené. O návrhu na zrušenie neodkladného opatrenia rozhodne súd do desiatich dní od jeho doručenia.

9. Podľa ust. § 324 ods. 1 a 3 zákona č. 160/215 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie. Neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

10. Podľa ust. § 325 ods. 1 C.s.p., neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

11. Podľa ust. § 329 ods. 1 veta prvá a ods. 2 C.s.p. súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

12. Podľa ust. § 330 ods. 1, 2 C.s.p. súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas. Ak to povaha veci pripúšťa, súd môže nariadiť neodkladné opatrenie, ktorého obsah by bol totožný s výrokom vo veci samej.

13. Podľa ust. § 331 ods. 1 C.s.p. návrh na nariadenie neodkladného opatrenia doručí súd ostatným stranám až spolu s uznesením, ktorým bolo neodkladné opatrenie nariadené. Ak bol návrh na jeho nariadenie odmietnutý alebo zamietnutý, uznesenie o jeho odmietnutí alebo zamietnutí ani prípadné odvolanie navrhovateľa súd ostatným stranám nedoručuje; uznesenie odvolacieho súdu im doručí, len ak ním bolo neodkladné opatrenie nariadené.

14. Z citovaných zákonných ustanovení vyplýva účel neodkladného opatrenia, ktorým je predbežná, rýchla i keď len dočasná úprava právnych (nie len faktických) pomerov účastníkov. Nariadenie neodkladného opatrenia predpokladá, aby sa aspoň osvedčila danosť práva (nároku) a aby neboli vážnejšie pochybnosti o jeho potrebe. Neodkladné opatrenie je inštitútom procesného práva, ktoré môže súd použiť, ak je potrebné, aby boli dočasne upravené pomery účastníkov, alebo ak je obava, žeby výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený. Neodkladné opatrenie je predbežným aj v tom zmysle, že sa ním neprejudikujú práva účastníkov a tretích osôb. Nie je konečným rozhodnutím, lebo jeho účelom je len dočasná úprava pomerov účastníkov. Nevyhnutným predpokladom pre vyhovieť návrhu na vydanie neodkladného opatrenia je naliehavosť potreby predbežnej úpravy pomerov. Táto naliehavosť je príčinou, že súd môže rozhodnúť len na základe osvedčenia tvrdených skutočností bez toho, žeby musel byť tvrdený nárok nepochybne preukázaný. Posúdenie, či a kedy je takáto potreba daná, je ponechaná na úvahu súdu, pričom je potrebné starostlivo skúmať všetky dôsledky, ktoré by mohli nastať pre účastníka nariadením neodkladného opatrenia. Vo všetkých konaniach starostlivosti súdu o mal. deti je prioritný záujem dieťaťa.

15. Po oboznámení sa s obsahom návrhu má súd za to, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia je dôvodný a pomery detí je potrebné bezodkladne upraviť. Maloleté deti sa aktuálne nachádzajú v zariadení na výkon ústavnej starostlivosti z dôvodu, že rodičia nie sú schopní sa o maloleté deti riadne postarať a nemajú vytvorené vhodné podmienky pre starostlivosť o ne. Súd pri rozhodnutí o návrhu navrhovateľov na nariadenie neodkladného opatrenia zohľadnil aj vyjadrenie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Košice a odporúčanie zveriť maloleté deti do starostlivosti navrhovateľov, ktorí dokážu deťom poskytnúť riadnu náhradnú starostlivosť a zastupovať ich v bežných veciach do času, kým súd nerozhodne o vhodnej forme náhradnej starostlivosti o deti. Majú vytvorené vhodné podmienky pre zabezpečovanie osobnej starostlivosti o maloleté deti. Z podaného návrhu a správy úradu vyplýva, že situácia na strane rodičov sa nezmenila, rodičia nemajú záujem o starostlivosť o maloleté deti, matka žije v zahraničí, otec je nezamestnaný, nepoberá žiadny príjem. Maloleté deti sú s navrhovateľmi príbuzní, majú vytvorený citový vzťah nakoľko i v minulosti sa spolupodieľali na ich výchove. Sú vo veku, kedy dokážu vyjadriť svoj názor a vôľu. Súd má za to, že navrhovatelia osvedčili v návrhu schopnosť dočasne zabezpečiť faktickú starostlivosť o maloleté deti. Zároveň prejavili záujem o zabezpečovanie starostlivosti o maloleté deti aj do budúcnosti formou náhradnej starostlivosti. Vzhľadom na potrebu každodennej starostlivosti o maloleté deti, zabezpečovanie ich nevyhnutných potrieb a riešenie každodenných záležitostí súvisiacich s ich výchovou, zohľadňujúc najlepší záujem maloletých detí súd považoval návrh na nariadenie neodkladného opatrenia za dôvodný a návrhu vyhovel.

16. Súd zároveň určil rozsah práv a povinností navrhovateľov voči maloletým deťom, a to z toho dôvodu, že navrhovatelia budú mať maloleté deti u seba až do rozhodnutia vo veci samej a ide o osoby, ktoré voči maloletým deťom zatiaľ žiadne práva nemali.

17. Povinnosť oznámiť súdu zmenu pomerov uložil súd s ohľadom na ďalší procesný postup súdu podľa ust. § 363 CMP, podľa ktorého súd môže aj bez návrhu zrušiť nariadené neodkladné opatrenie, ak sa zmenia pomery, alebo ak odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

18. Nakoľko navrhovatelia podali zároveň aj návrh vo veci samej, v zmysle § 330 ods. 1 C.s.p., súd rozhodol, že neodkladné opatrenie bude trvať do právoplatného skončenia konania vo veci samej.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje v troch vyhotoveniach.

Podľa § 363 C.s.p., v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 127 C.s.p. ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis. Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania.

Podľa § 365 odsek 1 C.s.p. odvolanie možno odôvodniť tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 odsek 1, odsek 2 C.s.p., odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 63 C.m.p., v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

Neodkladné opatrenie je vykonateľné vyhlásením ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.